"חב"ד אינה מתערבת בפוליטיקה"

במהלך שנת 1971 ביקרתי בארצות הברית בשליחות ארגון הסטודנטים הדתי העולמי, שבראשו עמד אז נחמן קידר (כיום איש עסקים). היה זה לפני המיפקד הציוני, וסברנו כי יהיה זה רעיון טוב להקים גוף אידאולוגי מול "השמאל החדש", שנתמך מאחורי ע"י פרופ' ברואן, שעמד באותם ימים בראש המחלקה לנוער וחלוץ של ההסתדרות הציונית.

הרבי מלובביץ' זי"ע ועקב את ועקת "מיהו יהודי" והיה מקום להאמין כי חב"ד תסכים להתפקד לגוף, שודאי ישמח לנהל את מלחמתו של הרבי מעל הבמה הציונית.

השיחה עם הרבי, שבה השתתפו עו"ד אריה האן, היום מזכיר הכנסת ואליעזר שפר, חבר הנהלת הסוכנות היהודית עד לאחרונה, זכתה לפירסום רב בחב"ד, משום שהרבי הרהים אותנו בזכרונו הפנומנלי. (והדברים ראו אור ב"שיחות השבוע", שעותה מלאו לה 1000 גיליונות ואין כמותה במרחב התורני. וכולנו מודים להרב מנחם ברוד על שהוא מזכה אותנו כל יום ו' ביצירתו המופלאה).

אבל עיקר השיחה נסבה על הבקשה, שחב"ד תתפקד במסגרת ארגון הסטודנטים הדתי העולמי.

הרבי זי"ע הבהיר מיד בהתחלה, כי אין על מה לדבר ואין על מה לחלום. חב"ד היא בלתי פוליטית ולא תיתן יד לשום מעשה שריח מפלגתי נודף ממנו. שהרי חב"ד היא כלל־ישראלית וכל יהודי חייב לחוש כי אכן היא כאחת באומה, ללא פניות מפלגתיות. דברי הרבי היו מאוד נחרצים.

ומכאן, ש"ביבי טוב ליהודים" לא היה יוצא לאוויר העולם במעורבות חב"דית אם הרבי היה יושב על כסאו, חי וקיים ונוכח ב־770. אין ספק שהמעשה הזה גרם נזק כבד לחב"ד.

באחרונה, לקראת הבחירות, החלו מבקרים בכפר חב"ד בניני מפלגות, והדבר הוא לזרא לרוב המכריע של חסידי חב"ד. נכון, אי אפשר לזרוק מ"הכפר" בניני מפלגה ודתית כאשר הוא מופיע, אך מדוע הליווי התקשורתי הזה שלא היה מעולם בכפר חב"ד?

ובאחרונה, למרבה מורת המבקר כי ר' לוי יצחק אהרונוב, בנו של יו"ר צעירי חב"ד ואגודת חסידי חב"ד, הרב יוסף יצחק אהרונוב, תרם עשרות אלפים ש"ח (המקסימום האפשרי) לאחד המתמודדים בפריימריס של הליכוד. הוא הרי מזוהה עם אהרונוב (עם הוולוו המפואר והמפואר שלו) או למה כך לפי נגע בחב"ד? וכיצד מגיבים אותם נכבדים בכפר חב"ד ובעלי מוסדות קורסים מרוב חובות והיעוד הקבינים, כאשר הם רואים לאן אנשים מבית מודרים משליכים את כספם?

מה עוד יש להודעת דובר חב"ד שחב"ד אינה תומכת בשום מפלגה, כאשר אדם כה מזוהה, תורם סכום כזה למתמודד ליכודניק ועוד בפריימריס?

ומתי מותר להכות?

האדמו"ר ממולנה, רבי יצחק מנחם וינברג שליט"א, עושה שימוש רב בבישוריו הרשוריים כדי להטיף מוסר ולהשכיל בתחומי חינוך הילדים והרגיות. לדבריו הדר רב, ורבים מאזינים לשיעוריו ולשיחותיו התורניים.

באחת מהן הסביר מתי ואיך מותר להכות ילד. וכך אמר: "שמעתי מיהודי נאמן מבאי ביתו של מרן החזון איש זצ"ל ששאלו אימתי צריך אדם להעניש לבנו מכה כלשהי. מהו המעשה שבו אין להסתפק בנזיפה גרידא אלא עליו להכותו קלות בכדי להעניש. והשיב לו מרן החזו"א שילד שמטלטל מוקצה בשבת צריך להכותו מכה קלה עם אהבה.

כמו כן, כתב הגאון המופלא רבי חנוך הכהן ערנטרוי זצ"ל בעל עיונים במשנה חז"ל, באחד ממכתביו בענייני חינוך, שמצוות חינוך היא הדבר החשוב ביותר לידע מה לקרב ומה לרחק, שפעמים שיש להראות לבן פנים זעופות, כגון חילול שבת של ילד אפילו בשוגג, לפי שהתורה ציוותנו אותה ובניך ובתך. וסיים רבינו: אמנם מן החוכמה להראות קדושת והחביבות השבת לבנים.

דברים מעין אלו, שמעתי שנאמרו גם בהזדמנות שונה לגמרי. סח לי יהודי שהשתתף בטילו של הרה"ק רבי יהודה מודז'יקוב זצ"ל, ובאחת השבתות בנו הקטן השתובב כדרך הילדים הקטנים ותוך כדי מירוצתו פגע בסטענדער של רבי יהודה'לע זצ"ל והפס. רבי יהודה'לע הריך בגעימות לעבר הילד והרים את עמוד התפילה בלא אומר ודברים. אחר התפילה, בעת שעבר המספר לברכת "גוט שבת" אצל רבי יהודה'לע זצ"ל, שאלו האם עליו לגעור בבנו ולהוכיחו על מעשה קשובה זה. נענה רבי יהודה'לע והשיב, לא, כך הוא דרכם של ילדים ואין צורך אלא לגעור בו מעט בנחת. וכן מה אחרי מעשה זה באחת השבתות ניגש הילד המדובר אל מתג החשמל כיבהו וחזר והדליקו. רבי יהודה'לע פנה במשנהו להכים לעבר אבי הילד והמו לו שאל מעשה מה אין לעבור בשתיקה. ואף שהינו ילד קטן מאוד, אבל שיש להכותו מכה לחי קלה בכדי לחנכו על מצוות שמירת שבת, ואחר התפילה הוסיף ואמר לילד שהפעם לא יאמר לו "גוט שבת", משום שהוא חילל שבת".

כיסוי ראש אינו מכשול למצויינות

ד"ר שלומית לבברג, מהמשלמה לחברה בירושאית ממכביה, זכתה בפרס קרייל לשנת 2006. הפרס מוענק עליידי קרן וולף לשישה חוקרים ישראלים צעירים ומבריקים. ד"ר לבברג, העוסקת בתחומים של הנדסת רקמות ותאי גזע, הצטרפה לטכניון לאחר שסיימה פוסט־דוקטורט ב־M.I.T.

למדה באולפנה בכפר פינס, שירות לאומי בחברה להגנת הטבע, האוניברסיטה העברית ומכון ויצמן ו־M.I.T.

יחד עם ד"ר לבברג משולבות במעגל האקדמי והמחקר של הטכניון עוד שלוש מרצות שמכירות במצוות כיסוי ראש, וזהו אולדר וכיסוי ראשה ושרה כהן וכיסוי ראשה. דובר הטכניון, שמסר לכם, שמישר לי על תופעת המרצות השומרות מצוות בקרב הסגל הצעיר. "קבל" כי אין לכיסוי עילוי מצביע מעשה יש חכמה והכם, נאון ובאורית וכו', לא כך בעילוי. אין עילויה. אבל "קולקי" תבוא ברברים עם האקדמיה ללשון העברית לתקן את העוול הזה. יש גבול לכל תעלול.

קרה בסדר יומו התורני העמוס, וכל יהודי שנהרג מפיגוע קירב את קיצו.

זמן מה קודם פטירתו, רמז לסובבים אותו כי שעת הסתלקותו קרובה, אך הדברים לא נקלטו, כמו בסיפורו המובא כאן.

כחודש לפני פטירתו, בכ"ב שבט תשנ"ז, נכנס אליו אברך מחסידי משענראביל והזכיר את עצמו ובנ"ב להיפקד בזרע של קיימא. שאל אותו הרבי כמה שנים עברו מנישואיו. ענה לו כך וכך. שאל אותו הרבי: למה אתה בא אלי, הלא כל כוחו חסיד נתון לחסידי גור וכי אני צריך לשאת משא כולם. הוסיף ושאלו על איזו חסידות הוא נמנה. ענה לו האברך: חסיד משענראביל. שאלו הרבי: למה אינך הולך לרבך, וענה לו: הייתי אצל הרבי שלי כמה פעמים ואין דרכו להבטיח ואני רוצה שהאדמו"ר מגור יבטיח. הרבי עצם את עיניו לכמה רגעים ושוב פקח אותן ואמר לו בזה הלשון: לך לאדמו"ר ממשענראביל ותאמר לו שבכם של קדושים הגר ביהרשלים אמר שיש לו כוח להבטיח. שאלו האברך, האם כוונת הרבי לומר לאדמו"ר ממשענראביל שהאדמו"ר מגור אמר כך. ענה לו הרבי: אל תאמר אדמו"ר ושום תואר, רק תאמר 'בכם של קדושים' כי זה התואר היחידי שמתאים לי והולם אותי, וכל שאר התארים זה גוזמאות. שאלו הלה: האם לחזור עם תשובתו של האדמו"ר ממשענראביל. עצם הרבי את עיניו פקחם ואמר: איך וויס נישט אויב די ועסט קענען נאך אריין קומען צו מיר... (איני יודע אם תוכל עוד להיכנס אלי...) והחייך. (האברך הבין את תשובתו האחרונה, רק לאחר מספר שבועות כשעלה בסערה השמימה). לפקודת השנה נולד לאותו אברך בת למזל טוב. (מפי בעל המעשה)

"גמלים בורחות מעצמן"

בפורים תשכ"ח סיפר כ"ק האדמו"ר מלובביץ' זי"ע במהלך שיחתו (התוועדות) על הנהגותיו המיוחדות של כ"ק אדמו"ר רבי שמואל זי"ע, הרביעי לאדמו"רי חב"ד. פשוט מדהים. (הרבי התבסס בעיקר על תיאוריו של חמיו, האדמו"ר הריי"ץ זי"ע).

"הנהגתו של הרבי מוהר"ש היתה בהרחבה מופלגת. כל כלי תשמישו היו זהב, ולפי שהיו עשירות בעיר המלוכה פטרבורג תרג שם בעל־בתיות בענייני המסחר שלה (וכפי שידועים כמה סיפורים מענין זה), הרי שהיו לו שני שעוני זהב, וכבר נהג אותם ימים נשאם בכיסי בגד הזהו - אחד לימינו ואחד לשמאלו, והם אחוזים בשלשלות זהב.

את הציגארטן (סיגריות) עישן הרבי בפיית זהב, סבק ההרחה היה נתון בקופסת זהב, כלי המאכל היו עשויים זהב, מרכבתו קרושה בזהב, לבושי תפארת, ואף למעלו היתה גולת זהב בראשו.

כשחזר זקני לעירו וסיפר עניינים מהנהגתו זו של הרבי, נשאל על ידי אחד השומעים (כפי ששואלים לרב, שהרי זקני רב היה) מאי הא? האם זהב הוא דבר הכרחי שאי אפשר להתקיים בלעדיו? הלא מוטב לרבי שיתן הכל לצדקה, והוא עצמו יסתפק בלחם צר ומים לחץ, כדרכם של ישראל בגלותם!

"פעמאח, פעמאח"! (טיפש, טיפש) - השיבו זקני - לשם מי נברא הזהב בעדלם, האם בשבילי ובשבילך? או שמא בעבור הגויים להבדילו? הרי בשבילו נברא העולם! מסופר ששאלה זו נשאל אדמו"ר מוהר"ש עצמו, מדוע הטבע הוא מתסריו להתנהג בפשטות, ואילו הוא עצמו מתנהג בהרחבה, "וענה להם למה ברא הקב"ה אותם דברים שאינם מוכרחים? (אלא) יש אנשים בעולם שצריכים גם דברים כאלו, ואני הנני מן האנשים האלו שבשבילם נברא".

וסיפור נוסף מהנהגתו של כ"ק אדמו"ר מוהר"ש: סדר יומו של הרבי היה כך שהוא השכים קום, התפלל מוקדם, ואחר כך היה יוצא - ביעות החול - לטיול, לשם זה היתה מוכנה לו מרכבה רתומה לארבעה או לשישה סוסים מובחרים, ועגלון מיוחד - גוי - נהג בה. המרכבה היתה צריכה להיות ערוכה ומוכנה לנסיעה בדיוק לרגע המיועד, הגוי היה מובילו אל היער, ואחר שהיה שם זמן מה היו חוזרים לבית הרבי.

אותו עגלון היה מצווה ועשור מהרבי באזהרה חמורה, שלא יספר לאיש מכל אשר נעשה עמם בלכתם ליער, אבל החסידים נוהגים כמנהג החסידים, חיפשו ומצאו עצה כיצד להוציא מפי הגוי את הידוע לה השקוה לשכרו, או שמא מבאו תחבולה אחרת לרדת לחייו - עד שפתח את פיה: "טשערנאי טשאלאוועק" (אדם מוזר) הוא הרבי, אמר. לא להבין בכלל! נוסעים אנו ליער, מתיישב לו הרבי תחת אחד האילנות, ופורץ בבכי... ומכל עבר נאספות אליו גמלים, גמלי־יער עקצניות שפגיעתן רעה, חודרות הן אל תחת מלבושיו, עוקצות אותו, והוא בוכה... לפתע מסתלקות להן הגמלים בבנוסה, הרבי מפסיק לבכות, עולה על המרכבה ואנו חוזרים הביתה.

"טשערנאי טשאלאוועק" ממשיך הגוי, מה הוא בוכה לו בליבך? כלום חסר לו משהו? יש לו מרכבה וסוסים משובחים, יש לו רכב, יש לו אשה ובנים, יש לו כלי כסף וכלי זהב - אז מה הוא בוכה? עוזב הוא את ביתו המפואר, מתיישב לו בלב היער, מזמן אליו את כל הגמלים מסביב סביב, ובוכה... ופתאום - איני מבין כיצד, ממשיך הוא - ללא שהרבי עושה להן מאומה, עוזבות אותו כל הגמלים מעצמן, ובורחות להן... וכך חוזר הדבר ונשנה מדי יום ביומו.

כשנודע לאדמו"ר מוהר"ש כי הגוי לא נצר את לשונו, פוטר העגלון ממשרתו על אתר, וזרק אחר הפצרות מרובות ותחנונים, ובהבטחה ששוב לא יפתח את פיו הוחזר לעבודתו (וכפי שלמדים מקינה שאצל אר"ה מועלת תשובה במה שנוגע לעתיד).

והנה, אלמלא פצה אותו גוי את פיו, מה היו רואים? נוסע לו הרבי מדי יום ביומו במרכבה רתומה לארבעה או שישה סוסים משובחים, עגלון מיוחד מוכן לשירותו, והרבי מטייל לו לרוח היום..."

schiffs@013.net.il